

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої Ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

20.06 2023 № 7

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Соціологія

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

кваліфікація: доктор філософії з соціології

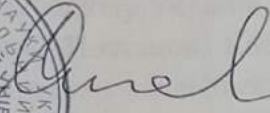

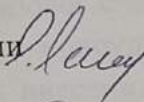
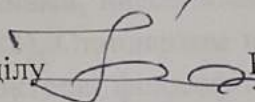
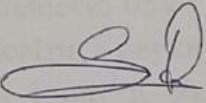
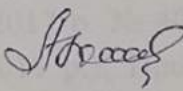
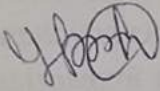
УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»

23.06 2023 № 216/ор

Ужгород – 2023

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

«Соціологія»

-
1. Ректор Володимир СМОЛАНКА
20.06 2023 р.
2. Проректор з наукової роботи Іван МИРОНЮК
20.06 2023 р.
3. Директор ЦПАКВК Ірина СУХАН
15.06 2023 р.
4. Гарант освітньо-наукової програми Микола ЛУКАШЕВИЧ
05.06 2023 р.
5. Декан структурного підрозділу Юрій ОСТАПЕЦЬ
06.06 2023 р.
6. Керівник робочої групи Дмитро АФАНАСЬЄВ
05.06 2023 р.
7. Начальник навчальної частини Анатолій ШТИМАК
16.06 2023 р.
8. Завідувач відділу аспірантури Наталія ДЕШКО
15.06 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Соціологія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020), «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № № 502 від 19.05.2023), Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 341 від 21.03.2022), Стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 054 Соціологія затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 р. № 1505, Наказів Міністерства освіти і науки України Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 759 від 31.05.2019 р.), Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії від 22.04.2019 р. № 533, а також Положенням Про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» про присудження ступеня доктора філософії затвердженого вченою радою протокол від 31.03.2022 № 3 р., уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 31.03.2022 р. № 110/01-04. Нормативні документи можуть доповнюватися або змінюватися згідно чинного законодавства.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

1. **Лукашевич Микола Павлович** – доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ» (гарант освітньо-наукової програми);
2. **Афанасьєв Дмитро Миколайович** – кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри соціології та соціальної ДВНЗ «УжНУ» (керівник робочої групи);
3. **Шандор Федір Федорович** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»;
4. **Варга Наталія Іллівна** – доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної ДВНЗ «УжНУ»;
5. **Рюль Вікторія Олександрівна** – кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри соціології та соціальної ДВНЗ «УжНУ»;
6. **Хвостик Ілля Іванович**, аспірант 2 року, денної форми навчання

1. Профіль освітньо-наукової програми «Соціологія» зі спеціальності 054 Соціологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет суспільних наук, кафедра соціології та соціальної роботи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії з соціології / <i>Doctor of Philosophy (Ph.D)</i> Освітня кваліфікація: доктор філософії зі спеціальність: 054 Соціологія
Тип програми	освітньо-наукова
Офіційна назва освітньої програми	Соціологія / Sociology
Мова навчання і оцінювання	Українська
Обсяг освітньої програми	Термін навчання 4 роки, обсяг освітньої складової – 40 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 2140, відповідно до рішення НАЗЯВО від 28.08.2021 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2027 р.
Цикл/рівень програми	Національна рамка кваліфікацій України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна
Термін дії освітньої програми	До наступного перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32119
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Мета освітньо-наукової програми – освітньо-наукова підготовка докторів філософії за спеціальністю 054 Соціологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, що здатні провадити самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну, науково-практичну та організаційну діяльність у галузі соціологічних наук та споріднених областях. Завданнями ОНП є: - формування у здобувача ступеня доктора філософії загальних та фахових компетентностей, достатніх для проведення власного наукового дослідження за спеціальністю 054 Соціологія, участі у колективній науково-дослідній роботі, здійснення власної педагогічної діяльності у закладі вищої освіти;

	<ul style="list-style-type: none"> - створення умов для виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного наукового дослідження та підготовки дисертації відповідно до вимог, що висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі соціологічних наук за спеціальністю 054 Соціологія; - створення умов для оприлюднення та публікації проміжних та остаточних результатів власного наукового дослідження здобувача наукового ступеня доктора філософії у фахових періодичних виданнях та під час роботи наукових конференцій; - підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науковий простір фахівця ступеня доктора філософії за спеціальністю «соціологія», здатного до самостійної науково-дослідної, науково-організаційної та практичної діяльності в галузі соціології, соціальних досліджень, експертизи та консультування, до викладацької роботи у закладах вищої освіти; - забезпечення оволодіння методиками викладання у закладі вищої освіти та проведення навчальних занять; - забезпечення якісного проміжного контролю виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного наукового дослідження, створення умов для всебічної, об'єктивної фахової експертизи результатів власного наукового дослідження здобувача наукового ступеня доктора філософії, їх відповідності чинним вимогам до дисертаційних робіт; - створення умов для підготовки до процедури захисту дисертації здобувачем наукового ступеня у спеціалізованій вченій раді.
3 – Характеристика освітньої програми	
<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 054 Соціологія <i>Об'єкт вивчення:</i> закономірності функціонування та трансформації соціальних груп, спільнот і суспільств у їхньому системному взаємозв'язку. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи, спільноти та суспільства; соціальні явища та процеси; громадська думка; соціокультурні феномени та процеси; соціальні інститути; соціальні структури та нерівності;</p>

	<p>соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.</p> <p>Методи, методики та технології: методи збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування, статистичні методи аналізу даних, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти й обладнання: комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Фокус освітньої програми та спеціалізації	Поєднання емпіричних (фактологічних) і теоретичних (концептуальних, методологічних) знань з одночасним формуванням прикладних умінь і навичок, що дозволить дипломованим докторам філософії приступити до практичної професійної діяльності, проведення наукових досліджень з вивчення різноспрямованих тенденцій: глобалізація локального та локалізація глобального
Особливості програми	<p>Освітня складова освітньо-наукової програми охоплює широкий спектр інноваційних напрямів розвитку теорії і практики соціології з дослідження глобальних та локальних трендів</p> <p>Наукова складова освітньо-наукової програми визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта.</p> <p>Можливість поєднання й узгодження із програмами вітчизняних і зарубіжних закладів-партнерів у рамках різних форм академічної мобільності.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник програми може претендувати на посади наукового співробітника, викладача соціально-поведінкових дисциплін у ЗВО різного рівня акредитації; аналітика, експерта, консультанта в академічних та освітніх установах, центрах соціальних досліджень, консалтингу та аналітики; органах державного управління та місцевого самоврядування; інших установах різних форм власності (державних та приватних); в міжнародних та вітчизняних наукових програмах та проектах
Вимоги до рівня знань осіб, що можуть розпочати навчання	Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими

	спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 054 Соціологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».
Подальше навчання	Навчання в докторантурі; навчання та підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та наукових установах в Україні; навчання та стажування за кордоном
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Стиль навчання – творчо-орієнтований та проблемно-орієнтований, спрямований передусім на реалізацію індивідуального масштабного дослідницького проекту, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу. Лекції, семінари, практичні заняття в групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, робота над власним науковим дослідженням. Передбачається написання наукових статей, які презентуються та обговорюються за участі викладачів та аспірантів.
Оцінювання	Освітня складова: Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, підсумкова атестація. Письмові та усні екзамени і заліки, семінари, практичні заняття, проекти, презентації, звітування та атестація. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Наукова складова: участь у дискусіях, круглих столах, вебінарах, тренінгах і семінарах, обговорення науково-дослідних напрацювань на наукових конференціях; семестрове наукове звітування, атестація: публічний захист наукових досягнень у формі дисертаційної роботи (проекту).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми соціології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження з опорою на аналіз глобальних та локальних трендів, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

	<p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми соціології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК05. Уміння ефективно спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю з актуальних питань соціології, соціальних та поведінкових наук, організувати та проводити навчальні заняття з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних засобів.</p> <p>ЗК06. Здатність до саморозвитку і самовдосконалення впродовж життя, відповідальність за навчання інших.</p> <p>ЗК07. Здатність до виконання лідерських функцій при командній роботі та автономної дослідницької роботи.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в соціології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з соціології та суміжних галузей.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>СК03. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері соціології, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері соціології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК06. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері соціології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їхньої реалізації.</p> <p>СК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку соціології.</p> <p>СК08. Вміння аналізувати локальний контекст процесів, явищ та конкретних соціальних суб'єктів з позицій глобального світогляду.</p> <p>СК09. Вміння здійснювати пошук відмінностей, ідентичностей в рамках загальних соціальних процесів та явищ з опорою на соціологічний інструментарій.</p>

	<p>СК10. Вміння оцінювати достовірність та репрезентативність джерельної інформації, застосовувати сучасні методи її теоретичного та емпіричного аналізу.</p> <p>СК11. Вміння на матеріалі реальних досліджень ґрунтовно аналізувати різноманітні дослідницькі техніки та процедури, що дозволяють досягти максимального ефективних результатів.</p> <p>СК12. Вміння використовувати методологію, понятійно-категоріальний апарат аналізу та робити порівняльну характеристику глобальних та локальних змін й трансформаційних процесів в Україні та за рубежом.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з соціології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері соціології та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми соціології державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми соціології з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.</p> <p>ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема результати емпіричних досліджень та теоретичного аналізу соціальних систем і процесів, наявні соціологічні дані.</p> <p>ПРН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з соціології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.</p> <p>ПРН06. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.</p> <p>ПРН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або</p>
---	--

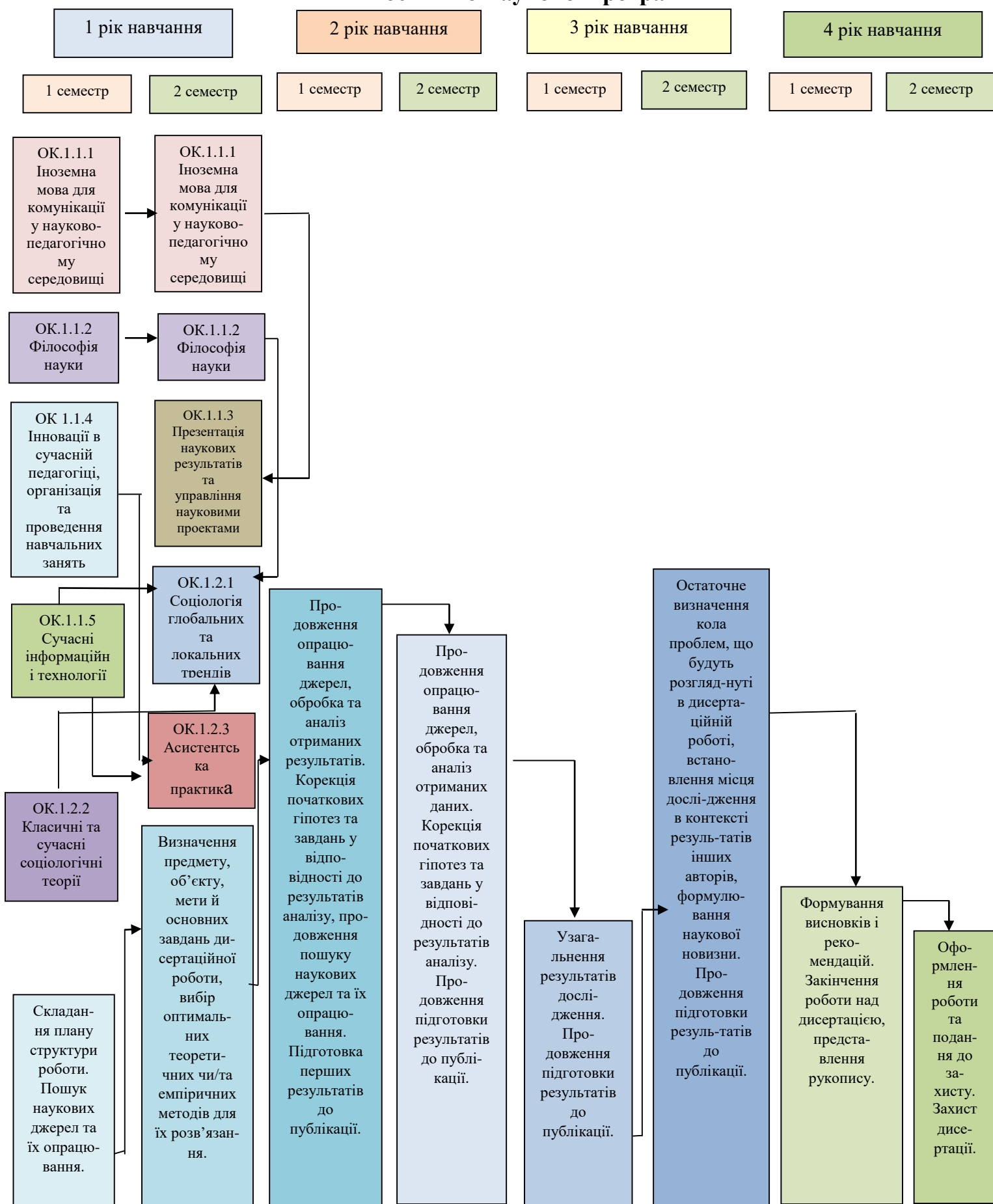
	<p>складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>ПРН08. Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з соціології у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.</p> <p>ПРН09. Глибоко розуміти загальні принципи й методи соціальних та поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері соціології та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН10. Здатність розробляти рекомендації для органів влади, неурядових організацій та інших зацікавлених сторін щодо врахування глобальних трендів у локальних процесах та явищах; а також акцентувати увагу на локальних відмінностях та ідентичностях у загальних масових процесах.</p> <p>ПРН11. Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати набір документів з джерел у результатуючій дисертації та в попередньому до неї дослідження.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>До викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти допускаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями. У підготовці фахівців беруть участь різні підрозділи ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Базова (випускова) кафедра – кафедра соціології та соціальної роботи.</p> <p>Кадрове забезпечення освітнього процесу достатнє для забезпечення підготовки фахівців вказаної спеціальності і відповідає Ліцензійним вимогам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Для забезпечення освітнього процесу використовується навчально-матеріальна база факультету суспільних наук. Забезпеченість навчальними приміщеннями відповідає потребам. Для проведення практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням, мультимедійним обладнанням та відкритим доступом до Інтернет-мережі.</p>
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<p>Інформаційне забезпечення ОНП:</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, розклади занять, сесій та іншу необхідну інформацію для організації освітньо-наукової діяльності аспірантів та здобувачів спеціальності 054 «Соціологія»; – відкритий доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали;

	<p>– віртуальне навчальне середовище Moodle;</p> <p>Навчально-методичне забезпечення ОНП відповідає встановленим вимогам. Зокрема, наявні навчально-методичні комплекси; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи аспірантів та здобувачів з відповідних навчальних дисциплін; вказівки щодо виконання та оформлення дисертаційної роботи тощо.</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1.1.1	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі / Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere	6	Екзамен
OK1.1.2	Філософія науки / Philosophy of Science	4	Залік, екзамен
OK1.1.3	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами / Presentation of Scientific Findings and Research Project Management	3	Залік
OK1.1.4	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять / Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management	3	Залік
OK1.1.5	Сучасні інформаційні технології / Modern Information and Communication Technologies	3	Екзамен
Загальний обсяг		19 кредитів ЄКТС	
Обов'язкові компоненти ОП. Цикл професійної підготовки			
OK1.2.1	Соціологія глобальних та локальних трендів / Sociology of Global and Local Trends	3	Залік
OK1.2.2	Класичні та сучасні соціологічні теорії / Classic and Modern Sociological Theories	3	Екзамен
OK1.2.3	Асистентська практика / Assistant Teaching Practice	3	Диф.залік
Загальний обсяг		9 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг обов'язкових (нормативних) компонент		28 кредитів ЄКТС	
Вибірковий компонент ОП			
Дисципліни вільного вибору аспіранта			
ВК1	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Залік
ВК2	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Екзамен
ВК3	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Залік
ВК4	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонентів		12 кредитів ЄКТС	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		40 кредитів ЄКТС	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.</p> <p>Атестація завершується ухваленням разової спеціалізованої вченої ради рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі соціології в результаті успішного виконання здобувачем цієї освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення ради.</p> <p>Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення.</p> <p>Здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 054 «Соціологія» передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі соціології, соціальних досліджень, експертизи та консультування.</p> <p>Основні результати дисертаційного дослідження повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту); 2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором); 3) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов. <p>Стаття у виданні, віднесеному до першого - третього кuartилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country</p>
---	---

	<p>Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.</p> <p>Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.</p> <p>Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання. Статті, опубліковані за темою дисертації зараховуються лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесenu до державної таємниці, або інформацію для службового користування.</p> <p>Основні результати дисертаційного дослідження мають також бути апробовані на міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференціях, конгресах, симпозіумах, семінарах, круглих столах.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>1) Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері соціології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.</p> <p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі.</p> <p>2) Для ознайомлення з результатами дисертаційних досліджень, кваліфікаційна робота подається на відповідну кафедру, факультет та в Центр підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації ДВНЗ «УжНУ».</p> <p>3) Дисертація оформляється відповідно до правил затверджених чинним законодавством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами основного тексту та становить 6,5 – 7,5 авторських аркушів (згідно пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). До загального обсягу

дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: **шрифт** – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt.

- Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового **інтервалу**.

- Кегель – мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням.

- Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи **поля** таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

4) Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у форматі PDF/A з накладанням текстового шару з накладеним електронним підписом здобувача.

5) Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки (Наказ МОН України Про затвердження вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40).

Титульний аркуш оформлюється відповідно Додатку 1 Вимог до оформлення дисертації (пункт 1 розділу III) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/52/f465001n121.doc>)

В **анотації** дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення.

Обсяг анотації складає 0.2 – 0.3 авторських аркушів.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва; галузь знань); найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді в якій відбудеться захист; місто, рік.

Анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності, в яких опубліковані основні наукові результати

дисертації; які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; які додатково відображають наукові результати дисертації.

У **вступі** подається загальна характеристика дисертації, а саме: обґрунтування вибору теми дослідження; мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації.

За наявності у вступі можуть також вказуватися: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; практичне значення отриманих результатів.

У **розділах дисертації** має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел. Обсяг розділів, що присвячені огляду та аналізу літератури, становлять 15-25% від основного тексту дисертації.

У **висновках** викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (Додаток 3 Вимог до оформлення дисертації (пункт 11 розділу III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n99>).

До **додатків** може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації: інструментарій проведення соціологічного дослідження, проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, впровадження, листи підтримки результатів дисертаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

	<p>Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).</p> <p>Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).</p>
--	---

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

	Загальні компетенції							Фахові компетенції												
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	
OK1.1.1	+	+	+		+	+			+											
OK1.1.2	+	+		+									+		+	+				
OK1.1.3	+	+	+		+			+	+				+						+	
OK1.1.4	+	+	+		+	+	+			+	+		+							
OK1.1.5	+	+			+					+										
OK1.2.1		+	+	+				+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK1.2.2	+	+	+	+	+			+		+	+			+		+				+
OK1.2.3			+	+			+		+	+		+	+		+	+	+			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	Програмні результати навчання										
	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11
OK1.1.1		+									
OK1.1.2				+					+		
OK1.1.3		+				+				+	
OK1.1.4											+
OK1.1.5			+				+				
OK1.2.1	+	+	+	+	+	+	+			+	
OK1.2.2	+		+	+				+		+	
OK1.2.3								+			+